

ՄԻՐՈՒՄԻՆԻՆԻ

ՀՈՒՆԻՍ ԶԻՆ ԻՎԱԿՈՆԵՅԱՎ ԳԵՂԱՐՈՒՄԻՆԻ

Հունիս 3ին Իվակոնեյա Վիեննայի Գեղարուեստից ԱրուեստաՏանդէն, որուն բազմութիւ տեղացիք եւ օտարազգիք այց ելան: Այս անթիւ կազմուած վիճակահանութիւնն կատարուեցաւ Յունիսի 26ին, որոյ մասին կուղարկենք մեր ընթերցողն Հանրէի Բայտարութեանց: Այսանգամ երկու պատկեր կը գնենք ԱրուեստաՏանդիսէն:

Ս. Կուսին յերուսաղէմէ յեգիպոսոփախուստն Վիեննացի նշանաւոր նկարչին՝ Անդրէաս Կրօլին շատ գեղեցիկ առարկայ մ'եղած է նկարելու զոր հոնեկայացրենք: Պարզ եւ շատ կենդանի մեր առջև կը գնէ նկարին զՍուրբ Կոյսն Աստուածածին, որ իւր Աստուածային Որդւոյն կեանքն Հերովդէսի սրբէնազատելու համար՝ անհնարին անձկութեամբ փախելով խոնջ ու վատակ ծառի մը տակ պահ մը հանգիստ կ'առնու հագոց եւ տառապանաց մէջ, մինչդեռ Ս. Եովսէփ յաւանակը մէկդի տարած կը դարմանէ: Այս նկարը վերջին աստիճանի բնական եւ կենդանի է, որուն կրնայ վկայել պատկերս, որ

« ԴԱՎԱՐ Ի ՓԱՍՏՈՒՄ », ՆԿԱՐ ԱՅՈՒՆԻ ԿՐՈՂ

նկարին վրայէն լուսանկար առնուած է: ԱրուեստաՏանդիսին այցելուաց մտադրութիւնն յինքն ձգող պատկերներէն մին է « Դարարն ի փախրուտեան », եւ այս պատճառաւ վիճակահանութեան համար գնուած է քանի մը հազար Փիորինի՝ առանձինն շահողներու համար:

Հաջի երեսուն տարի է որ Հունգարիա սկսած է ճշգրիտ եւ բոլորակաւ թարգմանել թերթեալ մեծ տէրութեանց կարգ բնօրինակ, եւ պէտք է խոստովանի որ այս սրտ Հունգարիան ալ քաղաքակրթական յառաջդիմութեան մէջ մեծ եւ հսկայ քայլեր առած է եւ կ'առնու հետզհետէ շարժիչ Թրանսիլիան-Եովսէփ յառաջդիմութեան Հունգարիոյ: Ա՛յ կրնայ պատրան զուտարէշթը համեմատել սակէ 40 տարի յառաջուան հին զուտարէշթին: Ընդհանրապէս գեղարուեստն հունգարական մեծ հանճարոյն ձեռքն առաւել

արդիւնաբեր կ'ընէ այ: Բաւական է յիշել Մուռքաշի անուանի նկարին՝ որ այսօր Թարիզի վիճակաւ որ զարդերէն է, Միսզն՝ որ դաշնամուրի պատմութեան մէջ մեծ անուն թողուց, զինցուն ինքն: Մերք հոս կը ներկայացընենք Վիեննայի Գեղարուեստից ԱրուեստաՏանդիսին Հունգարա-

բական բաժինը: Այս որ յայցելուաց կրնայ անցնել այս բաժնէն, առանց կանգ առնուլ ալեւոր թիսայի՝ Հունգարիոյ այժմու զայտնուեց գահեցիցուն առջեւ, որ մեր պատկերին մէջ կը տեսնուի մէջ տեղն վարի կողմն: Ատիկայ զնեցուրի նշանաւոր նկարներէն մին է: Պենցուրի նկարներն անուանի են այն կողմանէ՝ որ ելանգոց խառնման մէջ վերջին աստիճանի ճարտարութիւն կը տեսնուի, պետպէս գունոց մէջ ճաշակաւոր ներգաշնակութիւն, եւ նկարին ամեն մէկ մանր մասին մէջ մարբութիւն:

Այս սրահին մէջն են նաև հունգարացի այլ նշանաւոր նկարաց նկարներն:

ԱՐՈՒՆԵՍԱԿԱՆ

ՄՈՒՏԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՐ ԵՍՏՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԵՆ

ԳՐԱԻՍ Թ.

Մոսկ սպիտակացընէ:

(Շարձարկ-ի-ի-ի)

Մոսկ սպիտակացընէլու վրայ լիսաած, մով սպիտակարանի կազմանները մեկնենք:

Մոսկ սպիտակացընէլու յարմարագոյն տեղն է պարտեզ մը որ խառն ընդարակ արտեր կամ հրապարակներ սեննայ, որոնց վրայ ոչ ծառի եւ

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԱՍԺԻՍ

իչ թփոյ շուք ինոյ. վասն զի էական պահանջք մին է՝ որ արեւու ճառագայթներն անարգել եւ ազատ հասնին մտնի ամեն մէկ կէտին վրայ:

Մոսկ տարածելու գործիքն է՝ սպիտակացընէլու չքանակներ: Ասոնք 15—20 մեզր երկայն, 2—3 մեզր լայն կ'ըլլան եւ 58 սմ. բարձր ձողերու վրայ կը կենան: Այս չքանակներու բոլորտիքն ըստ մասին երկայն (57 սմ. բարձր), եւ ըստ մասին կարճ (19 սմ. բարձր) փայտեայ սեպեր անցուած են, որոնցմէ երկայններն ներքին կողման ծայրերուն վրայ փոքրիկ երկաթի ձանկեր կ'ունենան, որոնց կ'անցուին մամբ տարածելու լաթին եզերաց օգակներն:

Պատկեր 45 (երես 144) սպիտակացընէլու չքանակը կը ներկայացընէ. կը տեսնուի լաթը շուտանով ձանկերն անցընելով ձգտելու եղանակը:

Մոսկի ժայպակները լաթերու վրայ տարածելու համար որ բնականապէս շատ կանոնաւոր կերպով պետք է ըլլայ, կը գործածուի՝ ըստ բազայից փոքր շատ թեթեւ երեքժաննան պատուարալ մը, եւ ըստ մասին թիթեղեայ թիթակ մը: Երկու գործիքներն ալ 1³/₄ մեզր երկայն փայտեայ բուն կ'ունենան: Մոսկի ժայպակները քրքրելու կամ իրարմէ զտտելու համար յիշեալ պատուարալը կը գործածուի: Մոսկի ժայպակները բովելով բերելու եւ քանկերու մէջ յեղը-